

ZRI Chrobok w Porcie Morskim w Elblągu

mgr inż. Artur Jaroń
Zakład Robót Inżynieryjnych
Henryk Chrobok i Hubert Chrobok Sp.J.

Fot. 1. Prace wiertnicze na moście – w tle katedra Św. Mikołaja w Elblągu

W ramach modernizacji Portu Morskiego w Elblągu zrealizowano szereg prac geotechnicznych, m.in.: pograżenie 2000 m² grodzic, a także kotwienie nabrzeża. W trakcie wykonywania robót trudności sprawiły zalegające pod dnem rzeki elementy fundamentów dwóch mostów zburzonych w czasie II wojny światowej

Pod koniec 2010 r. firma ZRI Chrobok rozpoczęła roboty w ramach zadania pn.: „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Portu Morskiego (w obrębie Starego Miasta), przebudowa wschodniego nabrzeża rzeki Elbląg wraz z przebudową dwóch kładek dla pieszych usytuowanych w Elblągu nad rzeką Elbląg w ciągu ulicy Studziennej oraz w ciągu ulicy Mostowej na obiekty mostowe zwodzone”. Kontrakt podpisany z generalnym wykonawcą, tj. firmą WARBUD S.A., obejmował modernizację nabrzeża Bulwaru Zygmunta Augusta w Elblągu, które stanowi wschodni brzeg rzeki na odcinku od tzw. mostu dolnego do górnego. ZRI Chrobok wykonał szereg robót geotechnicznych w zakresie przebudowy samego nabrzeża na odcinku ponad 200 m, a także podpór i przyczółków przepraw pomiędzy ulicami Mostową i Studzienną.

Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment Żuław Wiślanych. W podłożu gruntowym zalegają holocenijskie utwory deltowe rzeki Elbląg wykształcone w postaci namulów oraz piasków drobnych, średnich i grubych. Od góry zalega warstwa nasypów niekontrolowanych, złożonych z piasków drobnych próchnicznych, gliniastych oraz namulów z domieszkami gruzu ceglanego. Poziom lustra wody w rzece (w październiku 2010 r.) w pobliżu wykonywanych robót wynosił 0,44 m n.p.m. Ze względu na różnice w genezie, litologii oraz parametrach fizycznych i mechanicznych

gruntów, wydzielono odrębne warstwy geotechniczne kształtujące się następująco: warstwę I stanowiły namuły, zaś II – pyły piaszczyste w stanie twar doplastycznym o stopniu plastyczności $I_L = 0,25$ m. Grupę IIIa i IIIb stanowiły piaski pylaste drobne w stanie odpowiednio średnio zagęszczonym ($I_D = 0,5$) oraz zagęszczonym ($I_D = 0,75$). Napięte zwierciadło wody gruntowej nawiercono we wszystkich otworach na rzędnej $H = (-) 1,87 \div (-) 3,74$ m n.p.m., stabilizujące się na rzędnej $0,63 \div 0,87$ m n.p.m. [1].

Na podstawie badań geologicznych uznano warunki gruntowo-wodne jako mało korzystne i nienadające się do posadowienia bezpośredniego obiektów inżynierskich.

Konieczność przebudowy nabrzeża podyktowana została złym stanem technicznym istniejącej konstrukcji, umożliwiającej cumowanie jednostek o małym zanurzeniu, tj. $0,6 \pm 1$ m. Po modernizacji możliwe będzie cumowanie łodzi, jachtów żaglowych czy statków białej floty o zanurzeniu do 2,5 m.

Całość robót można podzielić na cztery główne zakresy, w skład których wchodziło:

- wykonanie robót bezpośrednio na nabrzeżu;
- tzw. most górny;
- tzw. most dolny;
- kierownice powyższych przepraw.

Pierwotnie w projekcie budowlanym przyjęto wbicie stalowej ścianki szczelnej typu

GU13-500, żelbetowego oczepu i układu kotwiącego w postaci kozłów palowych i ściągow kotwiących. Nabrzeże podzielono umownie na dwa odcinki: pierwszy o długości 137,10 m i drugi liczący 77,92 m. Ostatecznie w projekcie zamiennym zakotwienie nabrzeża oczepowego stanowiły (zamiast żelbetowych prefabrykowanych pali pogrążanych w układzie kozłowym i stalowych ściągow) systemowe kotwy gruntowe. Ponadto zmieniono typy grodzic z GU13-500 na GU16-400. W zakresie robót zleconych firmie ZRI Chrobok było pogrążenie grodzic w orientacyjnej ilości ponad 2 tys. m², a także kotwienie nabrzeża w systemie Titan 52/26 oraz 40/16 w ilości blisko 70 sztuk, podczas którego użyto wiertarki z możliwością zamocowania na koparce, co umożliwiło wykonanie prac z ładu. Właściwą realizację robót potwierdziły próbne obciążenia kotew gruntowych.

Kolejnym etapem było wbicie grodzic stalowych dla mostów górnego oraz dolnego. Przeprawa górna będzie obiektem zwodzonym, dwuskrzydłowym, z przeznaczeniem dla ruchu pieszych. W ramach prac przewidziano rozbiórkę starej kładki, będącej tymczasowym rozwiązaniem komunikacyjnym do momentu rekonstrukcji starych mostów. Ze względu na konieczność odtworzenia wyglądu pierwotnego obiektu i jego lokalizacji, w poziomie posadowienia przewidywano utrudnienia w pracach ziemnych i hydrotechnicznych. Występowały liczne kolizje z elementami starych fundamentów zalegającymi w części dolnej pod powierzchnią dna rzeki (przeprawa pochodząca z końca XIX w. została zburzona w czasie II wojny światowej). W przypadkach, gdzie pogrążanie grodzic nie było możliwe, poprzedzono je wstępny odwiertami wiertłem ciągłym, co miało na celu zniszczenie pozostałości starych fundamentów i umożliwienie montażu ścianek. Ze względu na jakość poprzednio wykonanych fundamentów, zadanie okazało się trudniejsze niż zakładano. Fot. 2 przedstawia zdjęcie wiertnicy Bauer podczas wykonywania tego typu odwiertu z jednostki pływającej.

Podobnie jak most górny, tzw. dolny został zaprojektowany w miejscu istniejącej przeprawy. Podobnie jak konstrukcja pierwotna, składać się będzie z dwóch przęseł skrajnych stałych i przęsla środkowego zwodzonego. Ze względu na brak dokumentacji archiwalnej określenie lokalizacji i zakresu kolizji z istniejącymi pozostałościami fundamentów nie było możliwe. Pogrążenie grodzic podpór pośrednich odbywało się z jednostek pływających. Łącznie dla obiektów mostowych w ramach tego zadania pogrążono niespełna 4 tys. m² grodzic typu GU16-400.

Ostatnim etapem robót było wbicie pali rurowych z dnem otwartym o średnicy 610x20 mm i długości około 16 m, stanowiących konstrukcję kierownicy. Połączono je w dalby, a następnie prowadnicami poziomymi z kształtowników stalowych. Funkcja kierownic podobna jest do przeznaczenia bariery energochłonnej na drodze – w razie czołowego zderzenia statku z podporą mostu kierownica ma pochłoniąć energię uderzenia deformując się, a tym samym wyhamować prędkość statku. Łącznie wbito 48 pali rurowych, składających się na cztery kierownice – po dwie na most dolny i dwie na most górny. Ze względu na duży rygor dotyczący odchyłek wykonania pali, przed przystąpieniem do ich montażu przygotowano specjalną ramę, w której każdorazowo ustawiano rurę. Pali zostały pokryte farbą antykorozyjną, dlatego przed ich pogrążeniem dodatkowo za-

www.firma-chrobok.pl

Wzmocnienia gruntu

- iniekcja jet-grouting
- pale CFA
- kolumny DSM
- pale VIBREX
- pale przemieszczeniowe
- kolumny żwirowe
- mikropale
- kotwy gruntowe
- gwoździe gruntowe

Inżynieria bezwykopowa

- przeciski
- mikrotuneling
- przewiertki sterowane
- czyszczenie i cementowanie istniejących rurociągów
- relining
- kraking

Zabezpieczenia wykopów

- ścianki z grodzic stalowych
- ścianki berlińskie
- wbijanie rur i kształtowników stalowych

2.

3.

4.

Fot. 2. Wiertnica wielkogabarytowa podczas odwiertów poprzedzających wbicie grodzic

Fot. 3. Pograżanie rur stalowych przy użyciu wibromłota PTC

Fot. 4. Wbijanie grodzic wzdłuż nabrzeża

stosowano rolki gumowe, aby nie otrzeć powierzchni rury o kształtowniki stalowe prowadnicy (fot. 3). Rury pograżano z jednostki pływającej przy użyciu żurawia samochodowego oraz wibromłota marki PTC.

Zakład Robót Inżynierskich Chrobok zrealizował szereg prac geotechnicznych w ramach modernizacji Portu Morskiego w Elblągu. Niewątpliwym wyzwaniem było dotrzymanie rygorów jakości robót, zwłaszcza w zakresie lokalizacji w planie, w kontekście prowadzenia robót „z wody”, w dużej części w okresie zimowym, a także dokładnie w miejscu starych konstrukcji zniszczonych w czasie II wojny światowej. Niniejszym składamy podziękowania gene-

ralnemu wykonawcy inwestycji – firmie Warbud S.A. – za dobrą współpracę oraz życzymy powodzenia w tym, jak i w następnych przedsięwzięciach budowlanych. ■

Literatura:

- [1] Dokumentacja geotechniczna dla projektu przebudowy dwóch kładek dla pieszych nad rzeką Elbląg w ciągu ul. Studziennej i Mostowej w Elblągu wykonana przez Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „Fundament” sp. z o.o., Gdańsk, październik 2010 r.
- [2] Projekt budowlany zagospodarowania terenu Bulwaru Zygmunta Augusta, fragmentu ulic Orlej i Giełdowej oraz modernizacji nabrzeża, Mostu Dolnego i Górnego – wraz z późniejszymi zmianami, wykonany przez Biuro Projektowo-Inżynierskie REDAN sp. z o.o., Szczecin, maj 2008 r.